

Vejen til visdom

Af Henning Kalsgaard Poulsen

Klarer du det første bjerg, er du intelligent. Klarer du det andet bjerg, besidder du også klogskab. Besejrer du det tredje og sidste bjerg, da har du i sandhed drukket af Mimers brønd og skuet med Odins øje. Da er du vis!

De lå der foran mig, tillokkende og mægtige, de tre bjerge. Det første var bjerget for intelligens og det andet for klogskab. Det tredje og fjerneste bjerg var for visdom.

Jeg begav mig beslutsomt op på det første bjerg, sikker på at jeg nok skulle klare de prøvelser, der måtte være der. Stien gik stejlt opad, og jeg kom straks til den første prøve, der stod mejslet ind i klippevæggen.

E F G I L Q _

Det var en klassisk rækkefølge, og det tog mig da heller ikke mange øjeblikke at finde frem til det manglende bogstav, som jeg måtte spidse munden for at sige.

”Er det ikke sværere”, tænkte jeg og fortsatte hen til passet over til det næste bjerg. Her fandt jeg bjergets anden og sidste udfordring i granitten på stien, godt slidt efter de mange vandrende, men dog nem at læse.

Z X T N H _

En bogstavække uden vokaler. Her måtte jeg tænke mig om lidt længere, men dog ikke nok til at få mig til at tvivle på mine evner. Svaret var smukt og enkelt, syntes jeg. Jeg satte de to fundne bogstaver sammen og fandt, at løsningen var nærmere syd end nord, og at det i øvrigt bød på en rimelig opfordring til min intelligente hjerne.

Uden tøven begav jeg mig over passet til det næste bjerg, en smule forvirret over at det var gået så let at fastslå min intelligens. Jeg skulle dog snart se, at det på klogskabens bjerg ikke var helt så nemt, for her var der tilsyneladende stillet forhindringer op.

På intelligensens bjerg havde jeg været alene. Det var jeg ikke her. Straks ved foden af bjerget stod en lille, strithåret dreng med det, der mest af alt kunne ligne en primitiv vægt lavet af klippestykker og stumper af træ. Vægtmålen var en pilekvist, og midt på måleskiven stod der μg . Troede han mon virkelig, at han med den interimistiske vægt kunne måle en milliontedel gram?

”På den vægt vejer jeg mine ord”, sagde han. ”Kun hvis de vejer mere end et mikrogram siger jeg dem”, tilføjede han og smed begejstret en sten lodret op i luften, som om han ville slå smut på himlen.

Det var tydeligt, at drengen var en fælde, der var sat op for mig for at tage min koncentration. Jeg fik straks øje på rækken af bogstaver, der var ridset ind i væggen bag ham.

O W Ø Ø U _

Jeg tænkte lidt over opgaven og fandt ret hurtigt svaret. Måske fordi jeg var blevet inspireret af den sten, som han havde kastet, og som snart igen tordnede mod jorden ved siden af mig – eller måske af de kvadratiske fliser af varierende størrelse, som han stod på.

Længere oppe ad bjerget stod en vindblæst, gråhåret kone og falbød sine varer, som hun hævdede var godt for sygdomme som malaria, gul feber, dengue feber og japansk encephalitis. På en lang halvrådden planke stod varerne i små krukke med etiketter som Klorokin, Paludrine, Lariam, og Malarone. Og nedenunder stod glas med Toluamid og Permethrin. Ja, selv et moskitonet kunne købes.

Men hun var helt galt på den, for jeg var på et bjerg og ikke i troperne, og jeg havde absolut ikke brug for medikamenter, der kunne forhindre eller behandle tropesygdomme.

”Ganske billigt”, messede hun. ”Sidste chance for at sikre dig på dette bjerg, og hvem ved, hvilke farer du kan risikere at løbe ind i”, tilføjede hun, mens hun med fagter på det nærmeste antydede, at verden kunne gå under, hv ad øjeblik det skulle være. Hun var tydeligvis af den type, der altid skulle gøre en myg til en elefant.

Jeg nikkede blot afmålt høfligt, mens jeg studerede rækken af bogstaver på væggen over døren til hendes hus.

M T O T F _

Ak ja, som tiden dog går, tænk te jeg med et smil, da jeg havde fundet det manglende bogstav.

På toppen af bjerget traf jeg en lille, kolerisk mand, der stod og vogtede ved en snæver trappe, som viste sig at føre op til en metalplade, der var placeret helt på bjergets tinde. Hver gang jeg forsøgte at komme forbi manden, råbte han med fråde om munden, at Egyptens ti plager snart ville komme tilbage. ”Vand til blod og frørs mængde!”, skreg han, men kom aldrig længere end til den tredje plage. Jeg forsøgte at fremskynde processen ved at huske ham på de andre plager, men lige lidt hjalp det. ”Kvægpest, kopper, bylders nød, hagl, grashopper, mørke, død”, råbte jeg irriteret, men han ansede mig ikke og blev hængende ved den tredje plage, som om den var den værste. Det blev hurtigt klart for mig, at jeg aldrig ville komme op ad trappen, hvis jeg ventede på, at han skulle blive færdig.

Til sidst måtte jeg presse mig forbi ham og klatre op til metalpladen, hvor der som et ekstra krydderi manglede hele to bogstaver.

N O G A R T _ _

Mens jeg gik baglæns ned ad den snævre trappe, spekulerede jeg heftigt, og allerede ved trappens fod var de to bogstaver fundet.

Jeg satte nu de fire bogstaver sammen og fandt, at det blev til navnet på en kvinde – et navn, der brugt som suffiks kunne gøre imperativer til substantiver. Når jeg satte de to bogstaver fra intelligensens bjerg sammen med de fire fra klogskabens bjerg, fik jeg et ord, der meget godt beskrev, hvad der bør karakterisere den intelligente og kloge.

Jeg gik nu mod det tredje bjerg, men med en underlig fornemmelse af, at det var gået for nemt, at jeg måske var for selvsikker.

Visdommens bjerg lå helt indhyllet i skyer, og her skulle man gennem en port for at komme ind. Over porten hang et mærkeligt digt.

Hvis
narren engang pilled’ kongen ned
hvis

ridderen rask på sin ganger red
hvis
vandrende løve sin hule ved
hvis
skæve orakler gav halvt besked
hvis
glimtende stjerner fra himlen gled
hvis
broen til lykken var høj og bred
da
havde vi fligen af visdom her

Jeg så på det mærkelige digt. Det gav ikke mening, så jeg ville straks gå gennem porten. Der var ingen, der vogtede dér, men alligevel var det ikke muligt at gå igennem. Når jeg forsøgte, var det som at nærme to ens magnetiske poler til hinanden, og jeg blev hver gang kastet tilbage på jorden foran porten. Det gik op for mig, at jeg ikke kunne komme gennem, før jeg havde fået mening i digtet.

I flere dag sad jeg og stirrede på det. Jeg fandt hurtigt frem til det ord, som digtet pegede på, hvilket ganske betegnende for min afmagt fik mig til at tænke på en stikflamme fra helvede eller blot en finurlig opfordring til at vedgå mig min identitet. Men det gav ikke mening, når jeg ville sætte det sammen med svarene fra intelligensens og klogskabens bjerg. Jeg var ellers sikker på, at jeg havde de rigtige svar med fra de to forudgående bjerge. Eller var jeg ...? En foruroligende tvivl meldte sig. Måske skulle jeg have lyttet mere, da jeg var på klogskabens bjerg. Måske drejede det sig ikke blot om at finde manglende tegn i logiske bogstavrækker.

Og havde der ikke været noget fælles ved de tre mærkelige personer? Noget som kunne skrives med blot tre bogstaver?

Pludselig dænrede det. Når jeg skiftede de tidligere fundne fire bogstaver ud med de tre nye og satte svarene fra de tre bjerge sammen, gav det mening. Og svaret viste med al tydelighed, hvorfor jeg ikke kunne komme igennem porten.

Jeg trak vejret dybt og så op på solen, der var på vej ned bag bjerget. Så forsøgte jeg forsigtigt at gå gennem porten. Og denne gang lykkedes det.